

ES Taksonomija

Tvarių ekonominių veiklų sąrašas

DAIVA DĖDINIENĖ

Tvarumo ekspertė/Tvarumo grupės vadovė

DAIVA
DEDINIENĖ

AUDIFINA

Tvarumo ekspertė

Tvarumo grupės vadovė

LAVA nepriklausoma valdybos narė

EFRAG DRCF ekspertė

Tel. +370 612 78433

El. p. daiva.dediniene@audifina.lt

ES Taksonomijos tikslas – skaidrus perėjimas link nulinių ŠESD emisijų iki 2050 m.
Skaidrumas. Atsakomybė. Galimybė gauti žaliajį finansavimą. Teisingų sprendimų priėmimas.

Taksonominių veiklų identifikavimas. Pvz., saulės elektrinės ant stogo įrengimas jau yra Taksonominė veikla. Pradžioje skaičiuojamas CapEx, vėliau – OpEx.

Duomenų išgryninimas ir rinkimas. Problema - klimato rizikų įvertinimui nėra duomenų.

Skirtinga veiklų interpretacija. Reikia atsižvelgti į visą veiklų sąrašą, ne tikų, kurios generuoja pajamas. Identifikuojant veiklas, patariama vadovautis NACE kodais. Pvz., restoranas turės/nuomos pastatus ir turbūt transportą.

1. TEISINIS REGLAMENTAVIMAS
2. TAKSONOMINIŲ VEIKLŲ IŠGRYVINIMAS
3. RODIKLIŲ (PVRR) SKAIČIAVIMAS
4. ATSKLEIDIMAS
5. SKAITMENINĖ ESG TAKSONOMIJA (*Inline XBRL*)
6. NEPRIKLAUSOMAS UŽTIKRINIMAS

1. TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

CSRD vs NFRD

Socialinės
atsakomybės
ataskaitos arba
tvarumo
informacijos
teikimas

2018-2024 m. (NFRD)

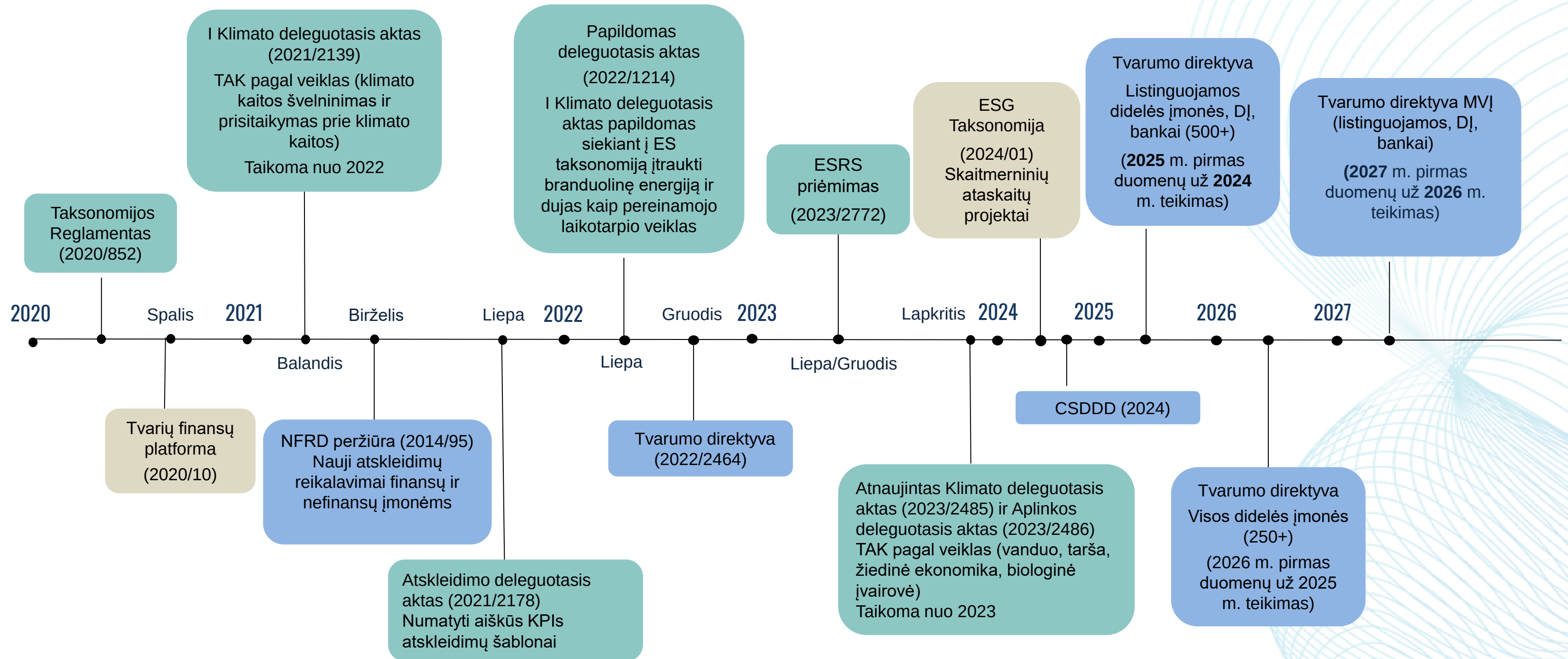
Turtas 20 -24 mln. Eur
Pajamos 40-48 mln. Eur
! Darbuotojai ne mažiau 500
Viešojo intereso įmonė

Nuo 2025 m. (CSRD)

Turtas 25 mln. Eur
Pajamos 50 mln. Eur
Darbuotojai 250
Turi atitikti 2 iš 3 rodiklių

ES teisės aktai ir projektai dėl tvarumo informacijos atskleidimo

Tvarumas (produkto ar paslaugos žalumas) – mada, imitacija ar realybė?

Dalinis produkto ar gamybos proceso žalumas ir atskleidimas

Nepriklausomas užtikrinimas

Padidėjusi ES mastu priežiūra ekomanipuliavimui

ES TAKSONOMIJA

ES TAKSONOMIJA

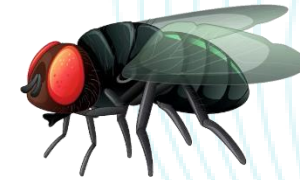
SFDR

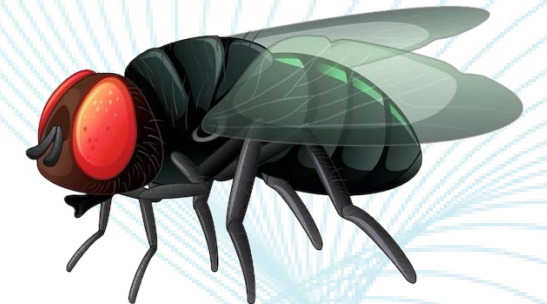
TR

Aplinkos DA

Atskleidimų reglamentas

ESEF

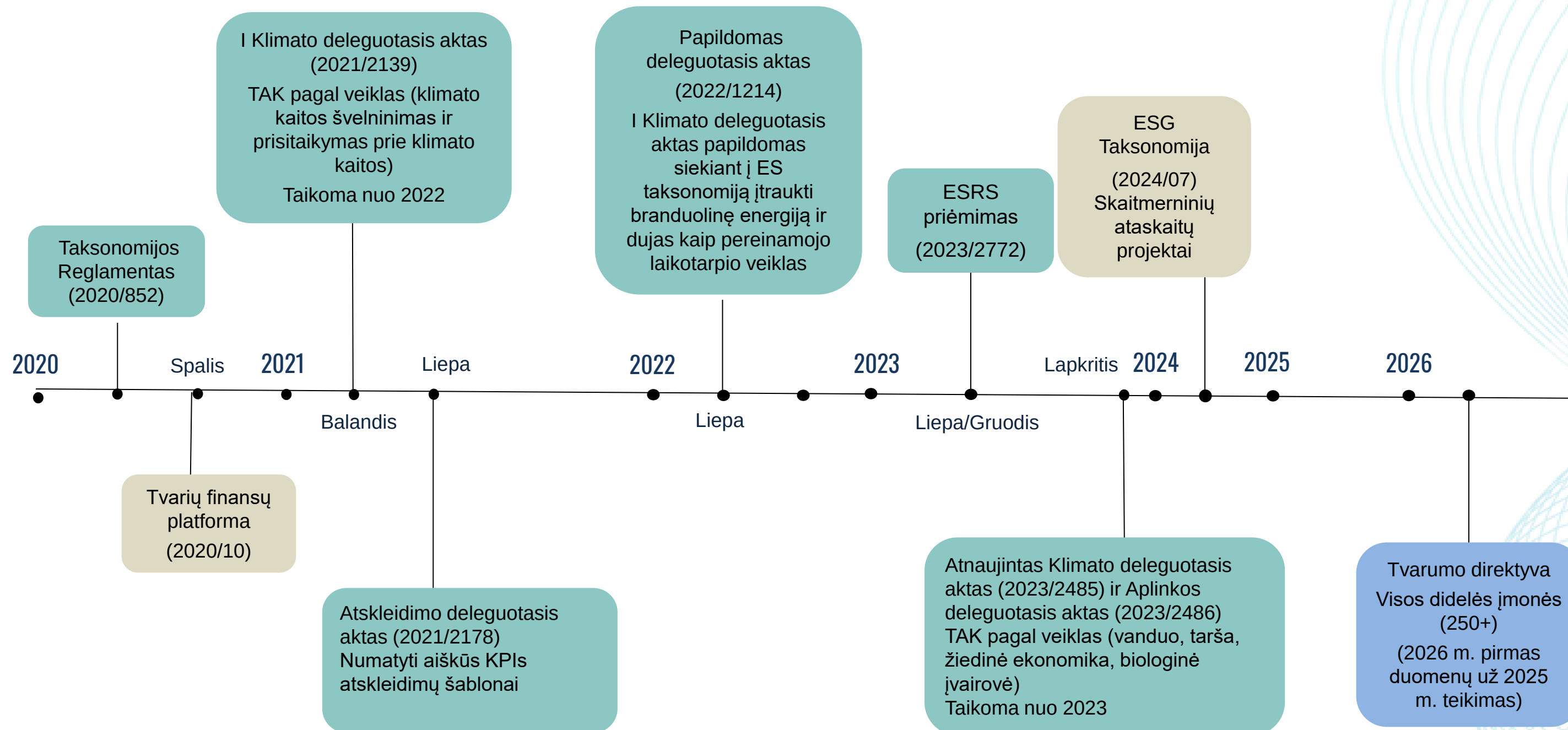
ETAS

Klimato DA

ES Taksonomija - teisės aktai ir projektai

ES Taksonomija
taikoma Europoje
veikiančioms
įmonėms ir
finansinėms
institucijoms

ES Taksonomija - klasifikacijos sistema, apibrėžianti tvarių
ekonominių veiklų sąrašą

2022.01.01 atskleidimo
reikalavimai įsigaliojo
ūkinei veiklai, kuri
prisideda prie
a) klimato kaitos
švelninimo
ir
b) prisitaikymo prie klimato
kaitos

2023.01.01. Atskleidimo reikalavimai išplečiami iki
ekonominės veiklos, kuri reikšmingai prisideda prie visų
šešių aplinkosaugos tikslų

Įmonės, kurios turi laikytis
NFRD - Nefinansinės
atskaitomybės direktyvos
reikalavimų, turi teikti
ataskaitas apie atitiktį
Taksonomijos
reikalavimams

Bendri ekonominės veiklos
tvarumo apibrėžimai sukuria
saugumą investuotojams,
apsaugo privačius
investuotojus nuo
ekomanipuliavimo, padeda
įmonėms tapti
draugiškesnėmis klimatui ir
padeda nukreipti investicijas
ten, kur jų labiausiai reikia

Taksonomijos Reglamentas (TR)

Ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai:

Svariai prisidedama prie 9 str. nustatytų aplinkos veiksnių (pagal 10-16 str.). 10 str. 2 dalis numato perėjimo veiklą (*transitional*), o 16 str. - sąlygas sudarančią veiklą (*enabling*)

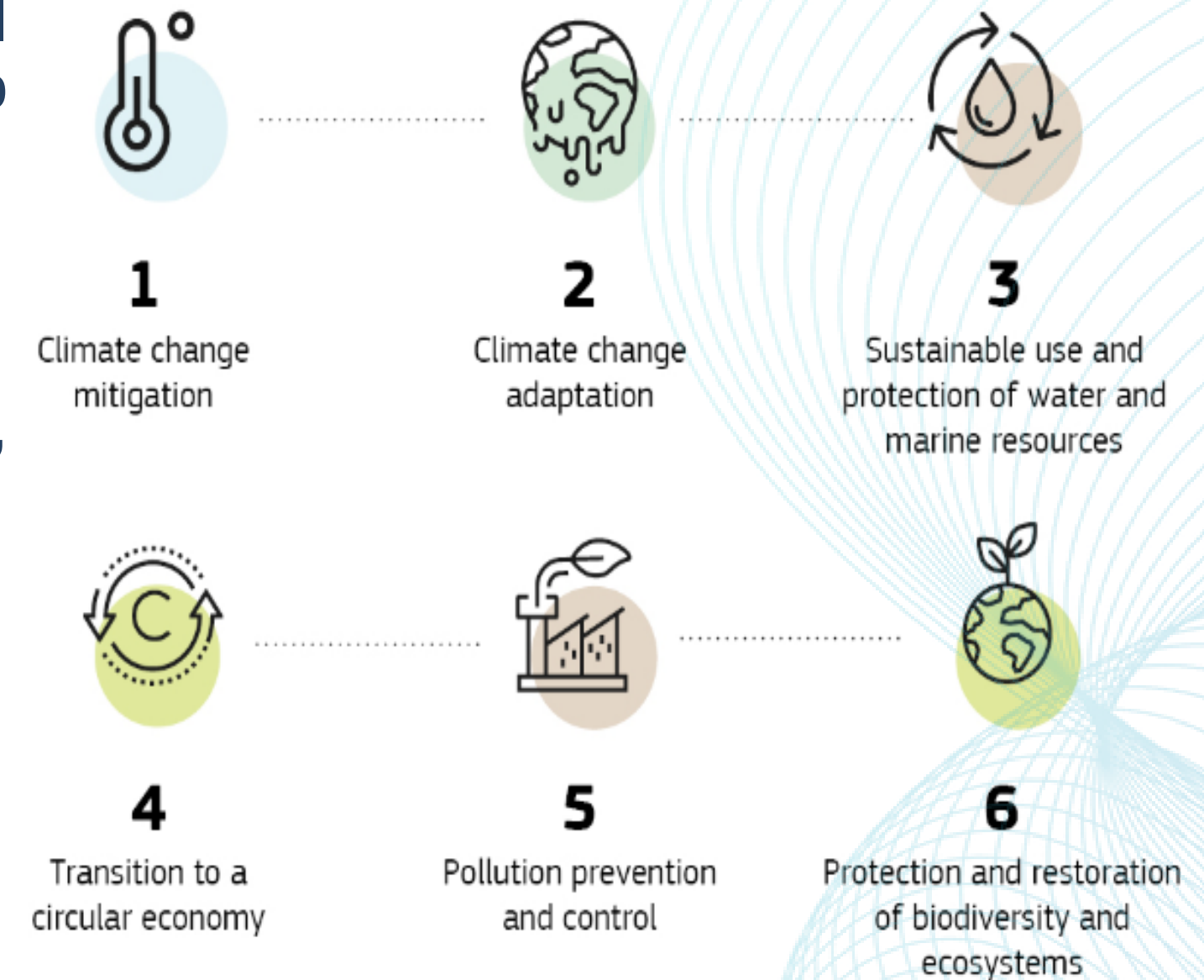
Nedaroma reikšmingos žalos aplinkos tikslams (pagal 17 str.);

Vykdoma laikantis būtiniausių apsaugos priemonių

Atitinka TAK pagal 10 str. 3 d., 11 str. 3 d., 12 str. 2 d., 13 str. 2 d., 14 str. 2 d ir 15 str. 2 d.

9 str. Aplinkos tikslai:

1. klimato kaitos švelninimas
2. prisitaikymas prie klimato kaitos
3. tausūs vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga
4. perėjimas prie žiedinės ekonomikos
5. taršos prevencija ir kontrolė
6. bioįvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.

Šaltinis: <https://ec.europa.eu/>

2. TAKSONOMINIŲ VEIKLŲ IŠGRYNINIMAS

▼ B*I PRIEDAS*

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

TURINYS

1. Miškininkystė
 - 1.1. Miško įveisimas
 - 1.2. Miškų rekultivavimas ir atkūrimas, įskaitant atsodinimą ir natūralaus miško regeneravimą po ekstremalaus reiškinio
 - 1.3. Miškotvarka
 - 1.4. Tausojamoji miškininkystė
2. Aplinkos apsaugos ir atkūrimo veikla
 - 2.1. Šlapynių atkūrimas
3. Gamybės pramonė
 - 3.1. Atsinaujančiųjų išteklių energijos technologijų gamyba
 - 3.2. Vandens gamybos ir naudojimo įrangos gamyba
 - 3.3. Mažo anglies dioksido kiekio transporto technologijų gamyba
 - 3.4. Baterijų gamyba
 - 3.5. Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba

Klimato deleguotasis aktas (I priedas) nustato Techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams. II priedas skirtas kitam aplinkos tikslui - prisitaikymui prie klimato kaitos.

Svarbu! Reikia vertinti ir netiesiogines veiklas, pvz., 6. Transportas ar 7. Statyba ir nekilnojamojo turto veikla.

Tvarios ekonominės veiklos klasifikacija

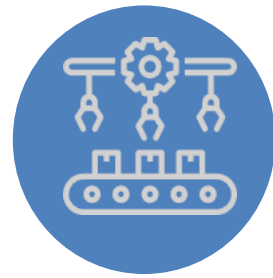
I PRIEDAS SVARUS PRISIDĖJIMAS PRIE KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO

MIŠKININKYSTĖ

APLINKOS
APSAUGOS IR
ATKŪRIMO
VEIKLA

GAMYBOS
PRAMONĖ

ENERGETIKA

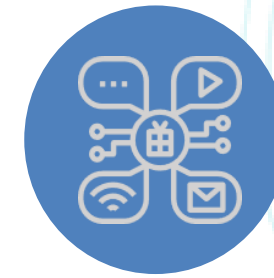
VANDENTIEKA,
KANALIZACIJA,
ATLIEKŲ
TVARKYMAS IR
VALYMO
VEIKLA

TRANSPORTAS

STATYBA IR
NEKINOJAMO
TURTO VEIKLA

INFORMACIJA
IR RYŠIAI

PROFESINĖ,
MOKSLINĖ IR
TECHNINĖ
VEIKLA

II PRIEDAS PRISTAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS (+veiklos)

FINANSINĖ IR
DRAUDIMO
VEIKLA

ŠVIETIMAS

ŽMONIŲ
SVEIKATOS
PRIEŽIŪRA IR
SOCIALINIS
DARBAS

MENINĖ,
PRAMOGINĖ IR
POILSIO
ORGANIZAVIMO
VEIKLA

Aplinkos deleguotasis aktas – paskutinis ES Taksonomijos TAK, taikomų likusiems 4 aplinkos tikslams ir siekiant nustatyti, ar ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kuriam nors iš kitų taksonomijos tikslų, rinkinys:

- 1. Tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga
- 2. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos
- 3. Taršos prevencija ir kontrolė
- 4. Bioįvairovė ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.

I PRIEDAS

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

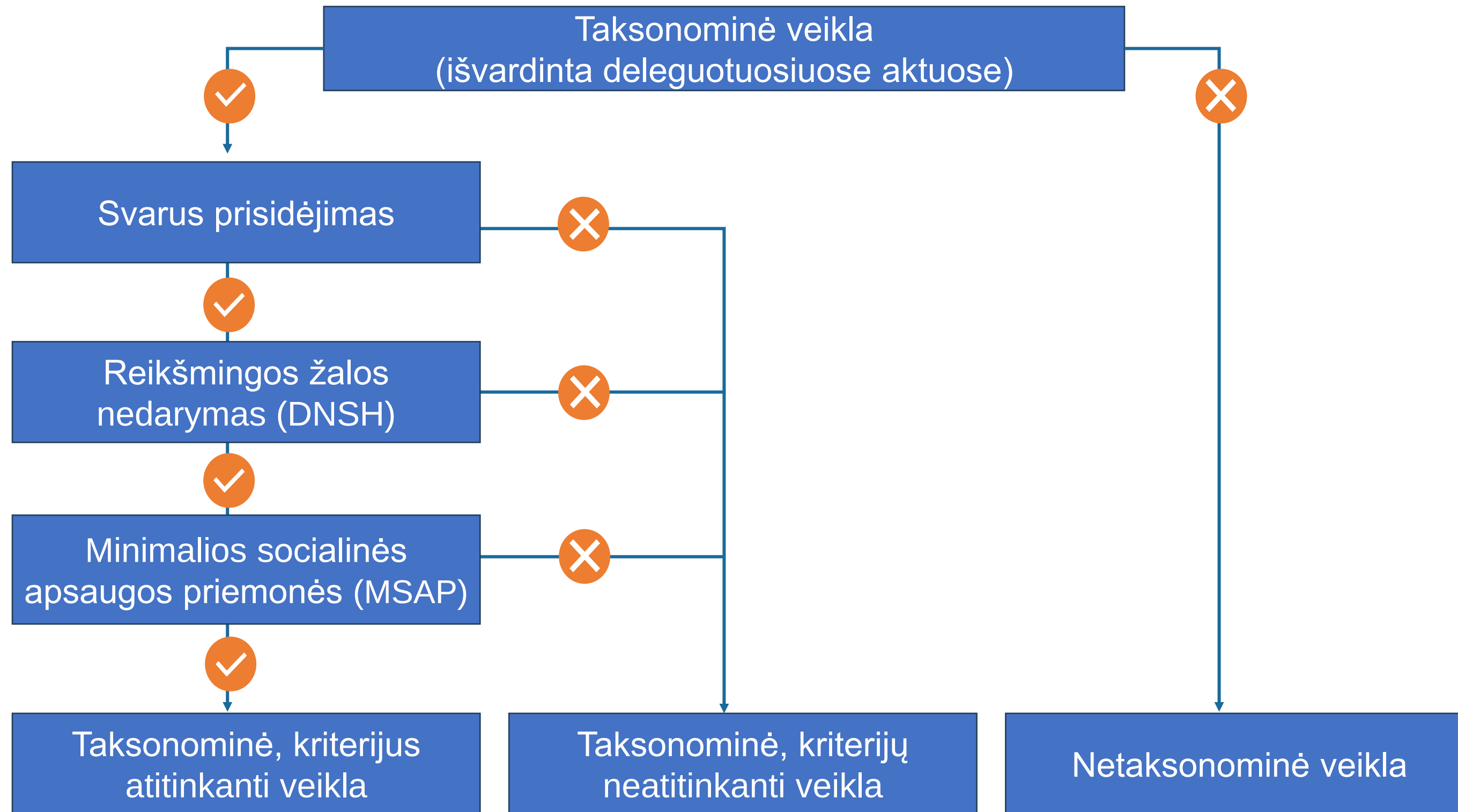
Turinys

Puslapis

1. Gamybės pramonė	11
1.1. Nuotėkio kontrolės technologijų, naudojamų nuotėkiui sumažinti ir užkirsti jam kelią vandens tiekimo sistemose, gamyba, diegimas ir susijusios paslaugos	11
2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla	12
2.1. Vandentieka	12
2.2. Komunalinių nuotekų valymas	15
2.3. Darnios miestų drenavimo sistemos	16
3. Nelaimių rizikos valdymas	18
3.1. Gamtos procesais pagrįsti potvynių ir sausrų rizikos prevencijos ir apsaugos nuo jų sprendimai	18
4. Informacija ir ryšiai	21
4.1. Informacinių ir (arba) operacinių technologijų duomenimis pagrįsti nuotėkio mažinimo sprendimai	21

1. Gamybės pramonė	
1.1. Nuotėkio kontrolės technologijų, naudojamų nuotėkiui sumažinti ir užkirsti jam kelią vandens tiekimo sistemose, gamyba, diegimas ir susijusios paslaugos	

Tvarios ekonominės veiklos klasifikacija

Taksonomijos reglamentas. Apyvarta, CapEx ir OpEx AUDIFINA

1 ŽINGSNIS

Apibrėžta visa bendrovės ekonominė veikla.

Kiekvienos veiklos priskyrimas dėl atitikties taksonomijai, atsižvelgiant į tai, ar ji prisideda prie aplinkos tikslų (*eligible*)

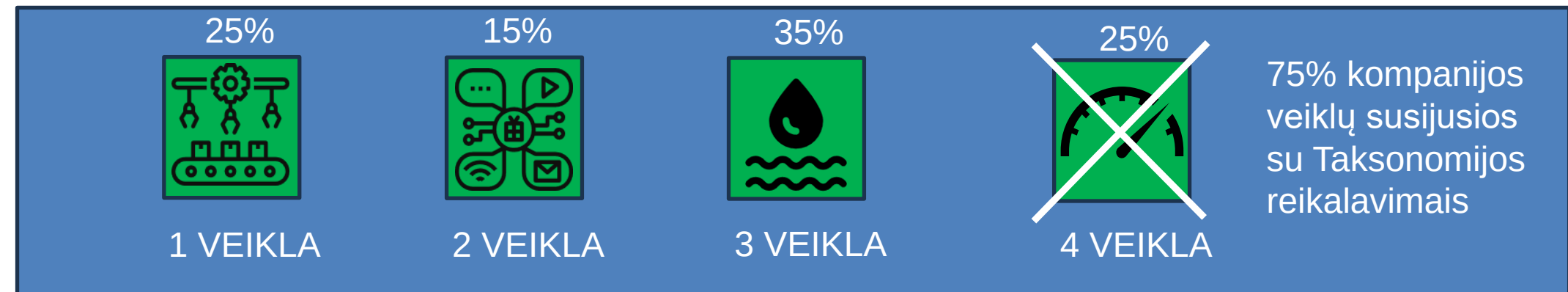
PVRR (Apyvarta, CapEx ir OpEx) apskaičiavimas visoms ekonominėms veikloms

2 ŽINGSNIS

Veiklos suderinamumo (*aligned*) su Taksonomija patikrinimas - ar visi kiti aplinkos tikslai atitinka DNSH kriterijus.

3 ŽINGSNIS

Patikrinkite, ar visoje įmonėje yra laikomasi MSAP reikalavimų

NEDARYTI REIKŠMINGOS ŽALOS (DNSH)

1 VEIKLA		☒
2 VEIKLA		☒
3 VEIKLA		☒

MINIMALIOS SOCIALINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (MSAP)

OECD Guidelines on Multinational Enterprises or UN Guiding Principles on Business and Human Rights - EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai

Taksonomijos reikalavimai su transportu susijusioms veikloms

Ekonominės veiklos

6.1. Keleivinis tarpmiestinis geležinkelių transportas

6.2. Krovininis geležinkelių transportas

6.3. Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas

6.4. Mikromobilumo priemonių eksploatavimas, dviračių transporto logistika

6.5. Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis

6.6. Krovininio kelių transporto paslaugos

6.7. – 6.12. su vandens transportu susijusios veiklos

6.13. - 6.17. su infrastruktūra susijusi veikla

NACE kodai pateikiami Reglamente(EB) Nr. 1893/2006 pagal nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Tikslas – svariai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo

6.3. Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas
(H49.31, H49.3.9, N77.39 ir N77.11)

- Vykdamt veiklą teikiamos transporto paslaugos **tiesiogiai (iš variklio) neišmetant CO₂**.
- Iki 2025-12-31 TP atitinka EURO 6 standartą, t.y. Reglamento (EB) Nr. 595/2009 reikalavimus. Jei tokio standarto nėra, TP tiesiogiai neišmeta CO₂.

6.5. Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis
(H49.32, H49.39 ir N77.11)

- M1 ir N1 kategorijų TP atveju iki 2025-12-31 savitasis **išmetamo CO₂ kiekis yra <50 g CO₂/km** (mažataršės ir netaršios lengvosios TP).
- L kategorijos TP atveju variklio išmetamo CO₂ kiekis lygus 0 g CO₂ e/km.

6.6. Krovininio kelių transporto paslaugos
(H49.4.1, H53.10, H53.20 ir N77.12)

1. Veikla atitinka **vieną iš šių kriterijų**:
 - a) N1 kategorijos TP neišmeta CO₂.
 - b) N2 ir N3 kategorijų TP, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos TP masė neviršija 7,5 t, yra netaršios sunkiosios TP, apibrėžtos Reglamento (ES) 2019/1242 3 str. 11 p.
 - c) N2 ir N3 kategorijų TP, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos TP masė yra > nei 7,5 t, yra:
 - i) netaršios TP, apibrėžtos Reglamento (ES) 2019/1242 3 str. 11 p.
 - ii) arba mažataršės sunkiosios TP, apibrėžtos Reglamento 3 str. 12 p., kai technologiškai ir ekonomiškai neįmanoma laikytis i papunktyje nustatyto kriterijaus.
2. TP nėra skirtos iškastiniam kurui gabenti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

6.5. Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Veikla atitinka A priedėlyje nustatytus kriterijus

Tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimas

Netaikoma

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Netaikoma

Taršos prevencija ir kontrolė

- TP atitinka lengvųjų TP patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (EURO 6) reikalavimus.
- TP atitinka Direktyvos (2009/33/EB) 2 priedo lentelėje nustatytas **netaršųjų lengvųjų TP išmetamų teršalų kiekio ribines vertes**.
- M ir N kategorijų TP atveju **padangos atitinka aukšč. klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukšč. klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą**. (galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREI)).

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

- M1 ir N1 kategorijų TP pagamintos taip, kad **mažiausiai 85 % jų masės tinka pakartotinai naudoti ar perdirbti ir mažiausiai 95 % jų masės tinka pakartotinai naudoti ar atgauti (atnaujinti)**.

Taksonomijos reikalavimai su pastatais susijusioms veikloms

Ekonominės veiklos

- 7.1. **Naujų pastatų statyba**
- 7.2 **Esamų pastatų renovacija (atnaujinimas)**
- 7.3. **Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, priežiūra ir remontas**
- 7.4. EVTP įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo aikštelėse), priežiūra ir remontas
- 7.5. Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įtaisų įrengimas, priežiūra ir remontas
- 7.6. Atsinaujinančios energijos technologijų įrengimas, priežiūra ir remontas
- 7.7. **Pastatų įsigijimas ir nuosavybė**

NACE kodai pateikiami Reglamente(EB) Nr. 1893/2006 pagal nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Tikslas – svariai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo

7.1. Naujų pastatų statyba (F41.1, F41.2 ir F43)

- Pastato pirminės energijos kiekis turi būti bent **10 % mažesnis nei leistinas atitinkant A++ energinio naudingumo klasę** (pagal energinio naudingumo sertifikato duomenis).
- Pastatams, kurių plotas didesnis nei 5000 m² turi būti atlikti sandarumo ir šiluminio vientisumo patikrinimo bandymai.
- Pastatams, kurių plotas didesnis nei 5000 m² turi būti suskaičiuotas **pastato gyvavimo ciklo poveikis**. (*Global Warming Potencial*).

7.2. Esamų pastatų renovacija (F41, F43)

- Po renovacijos atnaujinimo pastato pirminės energijos suvartojimas turi būti **sumažintas bent 30 %** (pagal energinio naudingumo sertifikato duomenis).

7.7. Pastatų įsigijimas ir nuosavybė (L68)

- Iki 2020-12-31 pastatytas pastatas turi turėti ne mažesnę kaip **A energinio naudingumo klasę** arba patekti tarp 15% mažiausiai pirminės energijos suvartojančių pastatų Lietuvoje.
- Po 2020-12-31 pastatytiems pastatams taikomi 7.1 naujų pastatų statybai taikomi kriterijai, aktualūs įsigijimo metu.
- Dideliems pastatams (kai šildymo ir vėdinimo sistemų galia > 290kW), turi būti įrengtos **energinio naudingumo ir vertinimo sistemos**.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

7.1 Naujų pastatų statyba

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Veikla atitinka A priedėlyje nustatytus kriterijus

Taršos prevencija ir kontrolė

- Statyboje naudojami elementai ir medžiagos atitinka C priedėlyje nustatytus kriterijus
- Jei sklypas buvo galimai užterštas, atliktas tyrimas, taikant ISO 18400 standartą
- Imtasi priemonių statybos ar techninės priežiūros darbų keliamo triukšmo ir susidarančių dulkių bei išmetamų teršalų mažinimui

Tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimas

- Vandens sistemų, jei įrengtos, išskyrus įrenginius gyvenamųjų pastatų vienetuose, vandens suvartojimas (pagal technines specifikacijas pastatų sertifikatuose arba gaminių etiketėse):
 - Didžiausias vandens čiaupų srautas rankoms plauti – 6 litrai/min.
 - Dušų didžiausias vandens srautas – 8 litrai/min.
 - Klozetų (įskaitant komplektus ir bakus), didžiausias nuplaunamo vandens tūris 6 litrai, o vidutinis – 3,5 litro
 - Pisuaruose – ne > kaip 2 litrai 1 dubeniui per valandą. Nuplaunamuose suvartojama ne > kaip 1 litras nuplaunamojo vandens.

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

- **Ne < 70 % susidariusių atliekų paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti**
- Pastatų projektavimas ir statybos metodai padeda užtikrinti žiediskumą remiantis ISO 20887 standartu arba kitais pastatų ardymo ar pritaikomumo vertinimo standartais.

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Veikla atitinka D priedėlyje nustatytus kriterijus. Nauja statyta negali būti vykdoma:

- Ariamoje ar pasėlių žemėje
- Kur yra nykstančių rūšių (įtrauktų į RK) ir didelė biologinė įvairovė plyno lauko žemėje
- Žemėje, atitinkančioje miško apibrėžtį (arba FAO apibrėžtį)

3. RODIKLIŲ (PVRR) SKAIČIAVIMAS

Apyvartos **vardiklis** apima šias pajamas:

- Grynosios pajamos, gautos už produktus ar paslaugas, įskaitant nematerialųjį turtą, atėmus nuolaidas, PVM ir kitus su apyvarta tiesiogiai susijusius mokesčius.
- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ 82 str. a punktas

CapEx vardiklis apima šias išlaidas:

- 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ 73 str. e punkto i ir iii pp.
- 38 TAS „Nematerialusis turtas“ 118 str. e punkto i pp.
- 40 TAS „Investicinis turtas“ 76 str. a ir b punkto (dėl tikrosios vertės metodo) ir 79 str. d punkto i ir ii pp. (dėl savikainos metodo)
- 41 TAS „Žemės ūkis“ 50 str. b ir e punktai
- 16 TFAS „Nuoma“ 53 str. h punktas (nuoma, kuri nelemia teisės naudoti turtą pripažinimo, neįskaičiuojama)

Išlaidų rodiklio (OpEx) vardiklis apima šias išlaidas:

Tiesiogines nekapitalizuotas išlaidas, susijusias su moksliniais tyrimais ir plėtra, pastatų renovacijos priemonėmis, trumpalaike nuoma, technine priežiūra ir remontu, ir visos kitos tiesioginės išlaidos, susijusios su NT, įrangos ir įrengimų aptarnavimu ir yra būtinės siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą turto naudojimą.

Jei veiklos išlaidos nėra reikšmingos, tos įmonės:

- a) Neskaičiuoja veiklos išlaidų PVRR skaitiklio ir prilygina nuliui
- b) Atskleidžia bendrą veiklos išlaidų vardiklio vertę (1.1.3.1 p.)
- c) Paaiškina kodėl jų verslo modelyje veiklos išlaidos nėra reikšmingos

OpEx (veiklos išlaidų) skaičiavimas

Ištraukos iš AB Ignitis grupė ataskaitų:

„Pažymime, kad Grupės atskleidžiamas OPEX 2022 m. buvo **222,0 mln. Eur**, o Grupės OPEX pagal Taksonomiją – **49,1 mln. Eur**. Skirtumas susidaro dėl to, kad OPEX pagal Taksonomiją įtraukia tik remontų ir priežiūros sąnaudas, trumpalaikės nuomos sąnaudas ir IT priežiūros sąnaudas, bet **neįtraukia darbuotojų darbo užmokesčio ir kitų veiklos sąnaudų.**” **2023 m. atitinkamai: 275,9 mln. Eur ir 71,5 mln. Eur.**

“Taip pat yra laikinų išlygų, susijusių su OPEX pagal Taksonomiją apskaičiavimu. Dėl gairių šiai pramonės šakai trūkumo ir įrankių, leidžiančių tiksliai paskirstyti tam tikras veiklas Grupės apskaitos sistemoje, trūkumo, **negalime objektyviai įvertinti IT priežiūros sąnaudų, kurias galėtume pagrįstai įtraukti.** Todėl šiuo klausimu elgėmės konservatyviai ir įtraukėme visas IT priežiūros sąnaudas į vardiklį, tačiau neįtraukėme tokių sąnaudų į skaitiklį. Dėl tokių pačių priežasčių, **veiklos sąnaudos, susijusios su darbuotojais, kurie aptarnauja turtą, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą tokio turto naudojimą, nėra įtraukiamos nei į skaitiklį, nei į vardiklį.**

Nemanome, kad tai turės reikšmingą poveikį Grupės lygiu. Per ateinančius ataskaitinius laikotarpius Grupė planuoja įdiegti tinkamus nešiklius, kurie padėtų tiksliau atspindėti ir nuosekliau taikyti OPEX pagal Taksonomiją.“

In Kesko Group's income statement, operating expenditure as defined in the Taxonomy Regulation are included under 'Other operating expenses', which are presented in Note 2.5 of the consolidated financial statements. Operating expenditure under the Taxonomy Regulation in Kesko Group are in particular related to expenses for the use, maintenance and repair of properties, **the total sum of which was €181.5 million in 2022.** In addition to property maintenance and repair costs, the figure includes expenses related to e.g. heating, electricity and water consumption, and waste management, which are not included in the Taxonomy definition of operating expenditure.

The total amount of operating expenditure **as defined in the Taxonomy Regulation was €57.1 million in 2022**, of which Taxonomy-eligible operating expenditure accounted for **€49.1 million**. Operating expenditure includes expenses

4. ATSKLEIDIMAS

Ataskaitos struktūros pavyzdys (1 ETAS F priedėlis)

Vadovybės ataskaita

Įmonės veiklos pokyčių ir rezultatų bei jos būklės analizė
Tikėtini veiklos pokyčiai ateityje

Pagrindinių rizikų ir neapibrėžties aprašymas
Įmonės valdymo pareiškimas

Tvarumo ataskaita

1. Bendroji informacija

2 ETAS „Bendroji atskleistina informacija“

- Teminio ETAS konkretus teminis AR
- Konkrečiam sektoriui taikomo ETAS papildomas AR
- Atskleidimo reikalavimų, kurių laikomasi, sąrašas
- Visų duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, lentelė

2. Aplinkosauginė informacija

Taksonomijos Reglamento 2020/852 8 str.

E1 ETAS „Klimato kaita“

E5 ETAS „Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika“

3. Socialinė informacija

S1 ETAS „Sava darbo jėga“

- S1 ETAS AR „Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas“ ir „Rodikliai ir uždaviniai“
- Konkrečiam sektoriui taikomo ETAS papildomi AR
- Papildoma subjektui būdinga informacija

4. Valdymo informacija

G1 ETAS „Verslo etika“

- G1 ETAS AR „Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas“ ir „Rodikliai ir uždaviniai“
- Konkrečiam sektoriui taikomo ETAS papildomi AR
- Papildoma subjektui būdinga informacija

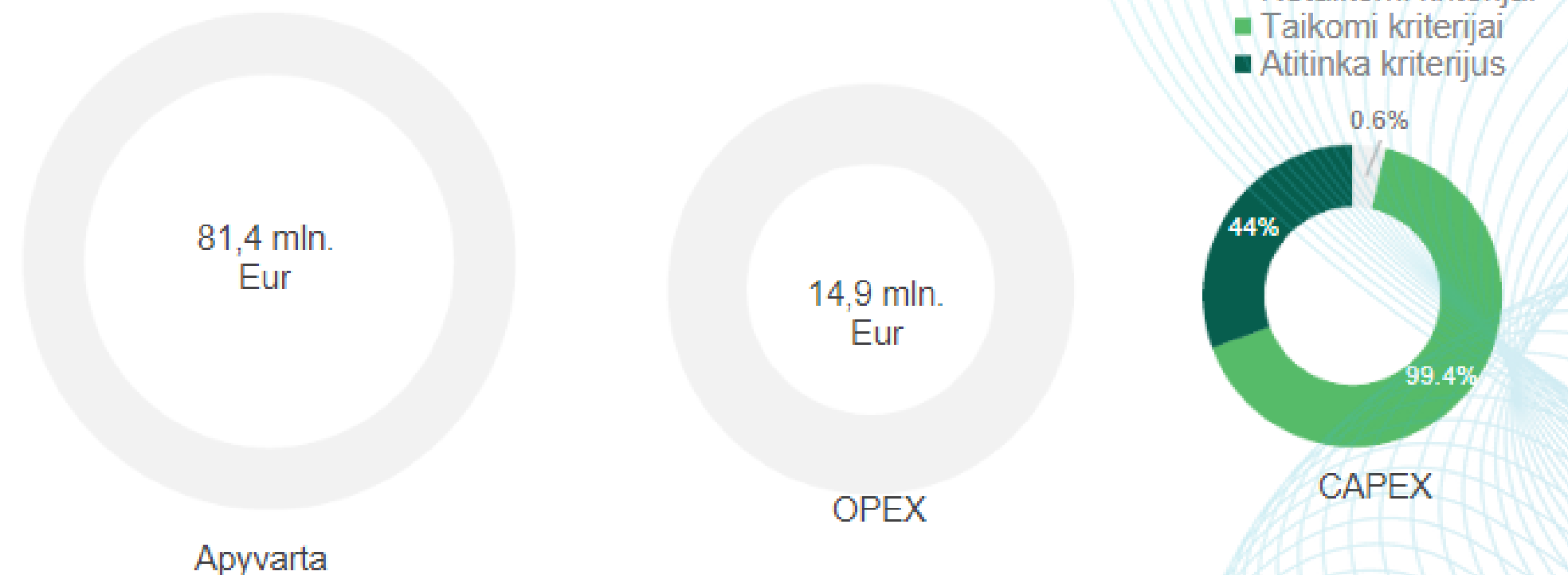
Taksonomijos reglamentas. Atskleidimas metinėse ataskaitose

8 str. reikalavimai ne finansų įmonėms

Ne finansų įmonės privalo atskleisti:

- kokia jų apyvartos dalis gaunama iš produktų ar paslaugų, susijusių su ekonomine veikla, kuri laikytina aplinkos atžvilgiu tvaria;
- kokia jų kapitalo išlaidų (CapEx) dalis ir veiklos išlaidų (OpEx) dalis susijusi su turtu ar procesais, siejamais su ekonomine veikla, kuri laikytina aplinkos atžvilgiu tvaria.

Grupės pajamų, OPEX ir CAPEX atitikimas Taksonomijos taikymo ir atitikimo kriterijams pateikiamas šiuose grafikuose:

Šaltinis: AUGA Group, AB 2023 m. metinė ataskaita

Pajamos pagal Taksonomijos reglamentą		2023 m.		Svaraus prisidėjimo kriterijai						DNSH kriterijai						Kriterijus atitinkančių ar taksonominių veiklų pajamų procentinė dalis 2022 m.	Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla		
2023 finansiniai metai																				
Ekonominės veiklos pagal Taksonomijos reglamentą	Kodai	Pajamos	Pajamų dalis	klimato kaitos švelninimas	prisitaikymas prie klimato kaitos	vanduo	tarša	žiedinė ekonomika	biologinė įvairovė	klimato kaitos švelninimas	prisitaikymas prie klimato kaitos	vanduo	tarša	žiedinė ekonomika	biologinė įvairovė				Būtiniausios apsaugos priemonės	
		mln. Eur	%	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P	
A. TAKSONOMINĖ EKONOMINĖS VEIKLOS																				
A.1 Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																				
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1 / PKK 4.1	-	-	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	-	-	-	
Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos	KKŠ 4.3 / PKK 4.3	44,1	1,7 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	1,4 %	-	-	
Elektros energijos gamyba iš hidroenergijos	KKŠ 4.5 / PKK 4.5	61,3	2,4 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	1,9 %	-	-	
Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	KKŠ 4.9 / PKK 4.9	470,8	18,5 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	12,4 %	S	-	
Įrangos, įskaitant, pvz., ateities pažangiąsias matavimo sistemas arba sistemas, pakeičiančias pažangiąsias matavimo sistemas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 19 straipsnio 6 dalį	KKŠ 4.9 (f)	-	-	T	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	-	S	-	
Elektros energijos kaupimas	KKŠ 4.10 / PKK 4.10	103,6	4,1 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	4,6 %	S	-	
Šilumos arba vėsumos ir elektros energijos kogeneracija naudojant bioenergiją	KKŠ 4.20 / PKK 4.20	7,5	0,3 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	-	-	-	
Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos	KKŠ 4.24 / PKK 4.24	4,7	0,2 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,1 %	-	-	
Infrastruktūra, sudaranti sąlygas nedidelį anglies dioksido kiekį išskiriančiam kelių transportui ir viešajam transportui	KKŠ 6.15	0,9	0,0 %	T	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0 %	S	-	
Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4 / PKK 7.4	0,2	0,0 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0 %	S	-	
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.6 / PKK 7.6	17,7	0,7 %	T	N ¹	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,4 %	S	-	

¹ Pagrindinis mūsų veiklų tikslas – prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, todėl prisitaikymo prie klimato kaitos tikslas nėra pilnai įvertintas ir atskleidžiamas kaip kriterijų neatitinkantis.

¹ Pagrindinis mūsų veiklų tikslas – prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, todėl prisitaikymo prie klimato kaitos tikslas nėra pilnai įvertintas ir atskleidžiamas kaip kriterijų neatitinkantis.

Pajamos pagal Taksonomijos reglamentą

2023 finansiniai metai		2023 m.		Svaraus prisidėjimo kriterijai						DNSH kriterijai									
Ekonominės veiklos pagal Taksonomijos reglamentą	Kodai	Pajamos	Pajamų dalis	Klimato kaitos švelninimas	prisitaikymas prie klimato kaitos	vanduo	tarša	žiedinė ekonomika	biologinė įvairovė	klimato kaitos švelninimas	prisitaikymas prie klimato kaitos	vanduo	tarša	žiedinė ekonomika	biologinė įvairovė	Būtiniausios apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkančių ar taksonominių veiklų pajamų procentinė dalis 2022 m.	Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla
		mln. Eur	%	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T;N; NTA	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) pajamos (A.1)		710,8	27,9 %	27,9 %	-	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	20,9 %		
iš jų: sąlygas sudaranti veikla		575,5	22,6 %	22,6 %	-	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	17,1 %	S	
iš jų: perėjimo veikla		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		P
A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																			
Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro		KKŠ 4.29 / PKK 4.29	91,9	3,6 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA							3,8 %		
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis		KKŠ 6.5 / PKK 6.5	0,5	0,0 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA							0,0 %		
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė		KKŠ 7.7 / PKK 7.7	0,9	0,0 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA							0,0 %		
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) pajamos (A.2)			93,2	3,6 %	3,6 %	-	-	-	-	-							3,8 %		
Taksonominės veiklos pajamos (A.1 + A.2)			804,0	31,5 %	31,5 %	-	-	-	-	-							24,7 %		
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos pajamos			1745,0	68,5 %															
Iš viso (A + B)			2549,1	100 %															

T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo)
 N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo)
 NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla

5. SKAITMENINĖ ESG TAKSONOMIJA

(Inline XBRL)

EFRAG tvarumo skaitmeninė taksonomija paskelbta viešai 2024 m. rugpjūčio 30 d.
EFRAG SRB liepos mėn. patvirtino 2 projektus. :

- Europos tvarumo atskaitomybės standartų (ESRS) 1 rinkinio
- TR (2020/852) 8 straipsnio (Apyvarta, CapEx, OpEx) atskleidimų

Europos vienas elektroninis formatas (ESEF) ETAS (ESRS) taksonomijos pavyzdys

Inline Viewer

Report

	Milestones and target						
	2025	2026	% N / N-1	2030	2040	2050	Annual % target / Base year
Scope 1 GHG emissions							
Gross Scope 1 greenhouse gas emissions							
Gross Scope 1 greenhouse gas emissions	320	300	6.25%	200	50	8	-3.89%
Percentage of Scope 1 GHG emissions from regulated emission trading schemes	10%	10%		10%	10%	5%	
Scope 2 GHG emissions							
Gross location-based Scope 2 greenhouse gas emissions							
Gross location-based Scope 2 greenhouse gas emissions	210	200	4.76%	110	20	2	-3.96%
Gross market-based Scope 2 greenhouse gas emissions							
Gross market-based Scope 2 greenhouse gas emissions	196	190	3.06%	104	18	8	-3.83%
Significant scope 3 GHG emissions							

Fact Properties

Disclosure of GHG emissions [text block]

Gross Scope 1 greenhouse gas emissions

Concept

- (esrs) Gross Scope 1 greenhouse gas emissions

Dimensions

- Date1 Jan 2025 to 31 Dec 2025
- Fact Value320 utr:tCO2e
- Accuracy0 (ones)
- ChangeNo prior fact in this report
- Entity[LEI] EFRAG
- Conceptesrs:GrossScope...

1 of 1

Validation

Europos vienas elektroninis formatas (ESEF) Skaitmeninės taksonomijos pavyzdys

Inline Viewer

Highlight ? XBRL Elements

Fact Properties

Concept

Dimensions

Fact Value

Accuracy

Change

Entity

Concept

Validation

EN

2

EN

ANNEX II

TEMPLATES FOR THE KPIs OF NON-FINANCIAL UNDERTAKINGS

Template: Proportion of turnover from products or services associated with Taxonomy-aligned economic activities – disclosure covering year N

Financial year N	Year			Substantial Contribution Criteria						DNSH criteria ('Does Not Significantly Harm')(b)								Proportion of Taxonomy aligned (A.1.) or eligible (A.2.) turnover, year N-1 (18)	Category enabling activity (19)	Category transitional activity (20)
Economic Activities (1)	Code (a) (2)	Turnover (3)	Proportion of Turnover, year N (4)																	
A. TAXONOMY-ELIGIBLE ACTIVITIES																				
A.1. Environmentally sustainable activities (Taxonomy-aligned)																				
Manufacture of energy efficiency equipment for buildings	CCM 3.5/CCA 3.5	350	35%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	30%	E		
Installation, maintenance and repair of energy efficiency equipment	CCM 7.3/CCA 7.3	150	15%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	10%	E		
Turnover of environmentally sustainable activities (Taxonomy-aligned) (A.1)		500	50%	50%	0%	%	%	%	%	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	40%			
Of which Enabling		500	50%	50%	%	%	%	%	%	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	40%	E		
Of which Transitional		0	0%	0%						Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0%			T

EN

2

EN

EFRAG: 2 dokumentai (dėl TR ir dėl ESRS taksonomijos), bet gale bus 1 taksonomija

2025 m. ataskaitoms ESRS taksonomija bus taikoma - tokie ESMA ir EK planai. (Tikėtina nespės teisiškai visko įforminti iki šių metų pabaigos)

EFRAG: pateikia ESMA'į

ESMA: sujungs visas taksonomijas į vieną (įskaitant ir dėl FA IFRS taksonomiją, dabartinę ESEF), nes nėra kitų galimybių išskirti

IFRS ESEF ataskaitų XBRL International duomenų bazė

6. NEPRIKLAUSOMAS UŽTIKRINIMAS

Tvarumo atskaitomybės dalinis užtikrinimas tampa privalomas ataskaitoms, kurių finansiniai metai prasideda nuo 2024 m. sausio 1 d.

DALINIS UŽTIKRINIMAS

AUDITORIUS PATVIRTINA, kad atliekant vertinimą nenustatyta nieko, kas leistų daryti išvadą, kad ataskaitoje pateikta informacija yra reikšmingai iškraipyta.

KAIP PASIRUOŠTI

- aiškumas nuo pat pirmos dienos: proaktyviai pristatykite vertinimo metodikas auditoriams proceso pradžioje, išsiaiškinkite tikrintinos informacijos apimtį.
- skaidrumas viso proceso metu: rekomenduojama pasirengti išsamius dokumentus, kuriuose būtų nurodyti projekto etapai, sprendimų pagrindimas ir vertinimo metodikos.

Ko prašys tikrintojai?

Dokumentais pagrįsta, tinkama ir kokybiška informacija

Duomenys, jų šaltiniai, atsakomybė, duomenų patikimumas

Ryšys tarp FA ir tvarumo informacijoje pateikiamos informacijos

Tvarumo informacija pateikta ir sužymėta vadovybės ataskaitoje (XHTML)

Paaiškinimai dėl koregavimų, vidinė kontrolė, rizikų valdymas (ekomanipuliavimas)

TR: Apyvartos, OpEx ir CapEx rodiklių skaičiavimo pagrįstumas

- Pateikiama informacija turi būti **skaidri, palyginama, aiški ir aktuali**
- Pateikta reikalaujama kontekstinė (aprašomoji) informacija
- Jei kažkurių **reikalavimų neatitinka** (pvz., nepateikti apyvartos, OpEx ir CapEx arba PVRR paskaičiuoti ne visai pagal TR nuostatas, trūko duomenų), geriau tai atskleisti, o ne nutylėti. Nutylėta informacija = ekomanipuliavimas!
- **Atsiminti, kad tobulumui ribų nėra!.. 😊**

Ačiū už dėmesį.

Klausimai – atsakymai

DAIVA DĖDINIENĖ

Tvarumo ekspertė | Tvarumo grupės vadovė

